VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

Tik tada mes nugalėsime visas kliūtis ir i[illegible]sime žabangų, kada kiekvienas mūsų tautos žmogus bus [illegible]ningai patrijotiškas.

New York Public Library 170 - 15th Ave.

LII. METAI. 236 (527) N. Telephone: EVergreen 7-7840 BROOKLYN, NEW YORK, PENKTADIENIS, 1938 M., SPALIŲ-OCTOBER 14 D. KAINA 3 CENTAI

ŠIANDIEN

Naudingas žygis
Puola mūsų jaunimą
Tušti barškalai

S. E. VITAITIS

Kas nežino Naujosios Anglijos sandariečių energingos veiklos. Ypatingai Bostono ir visos Massachusetts valstybės sandariečiai pasižymi nepaprastai energingu ir intensyviu veikimu. Jiems nėra svetimas jokis tautinis darbas.

Mass. valstybės sandariečiams nepaskutinėje vietoje stovi ir tautiško dienraščio VIENYBĖS išlaikymas. Jiems rūpi ir viso tautinio veikimo Naujojoj Anglijoj ir kitose srityse sustiprinimas ir pagyvinimas.

Tuo tikslu jie sekantį sekmadienį, So. Bostone, šaukia Sandaros 1-mo apskričio suvažiavimą ir kartu tautinę konferenciją. Į tautinę konferenciją kviečia ir tolimesnių kolonijų veikėjus, kviečia ir VIENYBĖS štabo žmones, kad bendromis jėgomis aptarti visiems bendrus tautinius reikalus. Neabejoju, kad bus visapusiai naudingas tautiniam frontui žygis.

Taigi ruošiamės į svečius pas vaišingus So. Bostono ir visos Mass. valstybės sandariečius. Ne tik svečiuotis važiuojame. Pirmiausiai važiuojame tartis svarbiais mūsų tautinio gyvenimo reikalais.

Amerikos lietuvių tautinis frontas neatidėliojant turi būti sujungtas vieningo darbo ryšiais. Turime pakankamai jėgų visose lietuvių kolonijose, tik reikia tas jėgas sujungti ir iškviesti į svarbių tautinių bei kultūrinių darbų barą.

Drįstu pranašauti, kad sekantį sekmadienį So. Bostone pradėsime, bent rytinėse valstybėse, tautinio veikimo naują erą. Su didelėmis viltimis tautinio judėjimo labui ruošiamės į Mass. valstybės sandariečių tautinę konferenciją. Manau neprisieis niekam nusivilti.

Besiorganizuojantis tautinis jaunimas yra kaulu gerklėje Maskvos berneliams. Komunistai puikiai supranta, kuomet susiburs tautinis jaunimas į idėjinę Amerikos Lietuvių Tautinio Jaunimo Sąjungą, tai ir Maskvos raudonoji evangelija negalės taip sekmingai prigyti mūsų jaunojoj kartoj. Todėl svarbu komunistams kiek galint diskredituoti mūsų jaunimo veiklą.

Brooklyno komunistų lapas bando mūsų jaunimo veiklą įkąsti bent išpeikimu jaunimo iniciatyva ir pasidarbavimu suruošto Spalių 9-tos paminėjimo. Bet veltui tos komunistų demagoginės pastangos.

Matyt Stalino berniokai nesupranta nei to, kad jie apmeluodami jaunimo veiklą tik dar labiau jaunuolius užgrūdina rimtam tautiniai visuomeniniam veikimui. Kurie jaunuoliai buvo pereitą šeštadienį, Susivienijimo salėje, Spalių 9-tos minėjime, tie paskaitę komunistų lapo piktą demagogiją galutinai įsitikins, kiek komunistams rūpi teisybė. Kurie dar abejojo apie komunistų veiklos žalingumą, dabar galutinai įsitikins ko ji yra verta.

Vietoje pakenkti, jaunimo veiklą niekinant, komunistai tik patarnauja tautinio jaunimo susiorganizavimui.

Chicagos komunistų laikraštis teisinasi, kad jis ne viską niekina, kas Lietuvos, kaip kad mūsų dienraščio spaudos apžvalgos autorius, p. V. Širvydas, komunistams pastebėjo. Pagaliau komunistų laikraštis stato sekantį klausimą:

"Bet jei ir taip būtų, argi išmintinga už tokį lietuvių komunistų elgėsį Sovietų Sąjungą pasmerkti, kuomet ji dargi Lietuvos nepriklausomybę palaiko?"

Tuščias komunistų barškėjimas, kad Sovietų Rusijai rūpi Lietuvos nepriklausomybę palaikyti. Vargiai rastum tokį lietuvį, kuris neatsimintų pereito kovo mėnesio įvykių. Kuomet Varšuvos militaristai atstatė durklą Lietuvai į krūtinę, kiek tuomet Sovietų Rusija užtarė Lietuvą? Net jokio atsakymo nedavė į Lietuvos atsiklausimą tuo reikalu.

Bet Stalino berneliai, lyg papūgos, vis dar kartoja, kad Sovietų Sąjunga rūpinasi Lietuvos nepriklausomybe. Tokiais tuščiais savo barškėjimais komunistai tik mažus vaikus gali įtikinti. Protaujanti lietuvių visuomenė puikiai žino, kad Rusija atsuko nugarą Lietuvai kritingoje valandoje.

ANGLIJA PERSPĖJA JAPONIJĄ KINIJOS UŽPUOLIMO ŽYGYJE

Praneša, kad gins savo interesus

LONDONAS. — Japonijai iškėlus savo kariuomenę pietinėje Kinijoje, rezultate to, Sir Robert Leslie Craigie, Anglijos ambasadorius Japonijai, dar kartą perspėjo Japonijos vyriausybę apie gresiantį pavojų Anglijos interesams pietinėje Kinijoje.

Sir Roberts pareiškė, kad Anglija turi įdėjus milžinišką sumą pinigų į pietinę Kiniją ir Japonijos žygis gali pakenkti Anglijos-Japonijos draugiškiems ryšiams.

Japonijos vyriausybės nariai praneša, kad šiame pietinės Kinijos puolime joks svetimų valstybių turtas nebus liečiamas. Šis puolimas bus vienas iš tų, kuriuose nebus paliesta svetimų valstybių turtas.

Dar prieš Europos krizį Sir Roberts perpsėjo, Japonijos vyriausybę, kad bet koks neatsargus japonų kariuomenės žygis pietinėje Kinijoje gali iššaukti tarptautinių konfliktų.

Anglija stengiasi apsaugoti savo turtus pietinėje Kinijoje, Hong Kong provincijoje, kurie siekia apie septyniolika milijonų svarų sterlingų.

BUVO LAUKIAMAS AMERIKOS LIETUVIŲ LAKŪNAS ŠALTENIS

UKMERGĖ. — Jau rugsėjo 20 d. ukmergiečiai žinojo, kad kitą dieną — rugsėjo 21 tarp 12—1 val. į jų miestą su Šaulių Sąjungai dovanotu lėktuvu atskris Amerikos lietuvių lakūnas Šaltenis. Nusileidimo vieta buvo numatyta ir paruošta III bataliono mokymo aukštėje. Lakūnui sutikti ten susirinko kariuomenės daliniai, šauliai, mokyklos ir daug visuomenės, kurie nekantriai laukė lėktuvo. 1 val. lėktuvas tikrai pasirodė ir padaręs keletą ratų virš aikštės išmetė raštelį, kuriame lakūnas pranešė, kad dėl nepalankių nusileidimo sąlygų Ukmergėje nenusileis ir nuskrido į Anykščius.

RUSIJA PASIRUOŠUS GINTI UKRAINĄ

WASHINGTONAS. — Iš Sovietų Rusijos pranešama, kad Raudonosios kariuomenės būriai yra traukiami į Ukrainos pasienį, nes Rusija nepasitiki dabartiniais Europos įvykiais ir jį tikisi, kad gal Vokietijos kancleris Hitleris galįs užsimanyti paragauti gardaus Ukrainos kąsnelio, kurį apžioti jis jau seniai tykoja.

Visi gyventojai iškraustomi iš tų vietų, kuriose numatoma pastatyti "Maginot liniją". Rusijos vyriausybės nariai jau per metų eilę kalbėjo, kad jie norėtų pamatyti savo fašistinius priešus, todėl jie dabar ir ruošiasi jų sutikti.

Kiniečiai pasiruošę gintis visomis savo jėgomis

HANKOW. — "Japonų ataka ant Bias Bay, mums nėra naujiena", pareiškė kiniečių vyriausybės atstovas kalbėdamas apie Japonijos rengiamą puolimą ant pietinės Kinijos. "Mes esame pasiruošę kiekvienam japonų kariuomenės žygiui ir laukiame jų puolimo nuo to laiko, kada pasibaigė Miuncheno konferencija ir kada rezignavo Japonijos užsienių reikalų ministeris gen. Ugaki".

Prieš Miuncheno konferenciją Japonijos vyriausybė nesiryžo daryti jokių neapskaičiuotų žygių į pietinę Kiniją, nes dar šiek tiek skaitėsi su Anglija, bet dabar, kaip japonų politiniuose rateliuose kalbama, kad "dabartinė Japonijos vyriausybė, kuri yra militaristų rankose, po keturių premjerų konferencijos pamatė, kad Anglija daro didžiausius nusileidimus, nežiūrint koki jie būtų, kad tik neįsivėlus į karą".

Todėl, dabartiniu metu japonų kariuomenė žygiuoja į pietinę Kiniją, kurią užėmus, spėjama, ji sustabdys karo žygius.

KAUNAS. — Į Kauną atvyko garsi prancūzų balerina Lisette Darsonvall, kuri šoks Žizel partiją Valstybės Teatre. Darsonvall — pancūzė.

Atgal kalėjiman. — James Godvin, 19 metų, kurį kalėjimo prižiūrėtojo duktė išleido laisvėn, vėl grąžinamas kalėjiman po aštraus susišaudymo su policija. Policija praneša, kad jis yra įstpainiojęs į žmogžudystę.

KOVA TARP UNIJŲ AŠTRĖJA

HOUSTON, Texas. — Kova tarp AFL ir CIO unijų eina vis smarkyn. Kada American Federation of Labors pasakė, kad ji taikinsis su CIO tik tada, kada John L. Lewis rezignuos, John Lewis atsakė, kad jis rezignuosiąs, jei AFL prezidentas Green rezignuos.

Dabartiniu metu Garment darbininkų unija prašė prezidento Roosevelto, kad šušauktų AFL ir CIO viršininkus konferencijai ir bandyti juos sutaikinti.

Milžiniškas gaisras New Jersey valstybėje

LINDEN, N. J. —Milžiniškas gaisras siaučia New Jersey valstybėje, kur iš nežinomos priežasties užsidegė apie 10 milijonų galionų gasolino ir aliejaus, kuris priklauso Cities Service Kompanijai. Nuostoliai siekia milijonus dolerių. Šiuo metu prie gaisro kovoja apie penki šimtai žmonių, kurių gyvybę kiekvieną minutę yra pavojuje nuo sprogstančių gasolino tankų.

Gaisras prasidėjo 1 valandą po pietų sprogus vienam iš didžiausių tankų, kuriame buvo vienas milijonas šeši šimtai aštuoniasdešimt tūkstančių galionų gasolino. Gaisro priežastis tiriama.

Ugnis yra tokia didelė, kad matosi net už 10 mylių nuo gaisro vietos. Penkių miestų ugniagesiai kovoja su šiuo gaisru.

Prancūzija didins savo kariuomenę ir laivyną

PARYŽIUS. — Prancūzijos vyriausybė nutarė padidinti savo kariuomenę ir laivyną, kad apsisaugojus ateityje nuo Vokietijos didėjančios kariuomenės, kurią kancelris Hitleris kiek tik gali didina ir didžiuojasi.

Ministerių kabinetas davė teisę prezidentui Daladierui valstybės pasienių apsaugai, kariuomenės didinimo reikalams, išleisti apie pusantro bilijono frankų, kurie bus išimtinai vartojami tik laivynui ir kariuomenei.

GRĮŽO AVIETĖNAITĖ IR ŠALKAUSKIS

KAUNAS. — Apie tris mėnesius išbuvę Amerikoje ir ten tvarkę ateinančiais metais būsimos pasaulinės parodos lietuvių skyriaus reikalus, Užsienių Reikalų Ministerijos spaudos biuro viršininkė Avietėnaitė ir Vidaus Reikalų Ministerijos statybos inspektoriaus padėjėjas architektas Šalkauskis jau grįžo.

DZŪKAI KENČIA NUO ŠERNŲ

ONUŠKIS. — Paskutiniaisiais metais Onuškio, Dusmenų ir Žilėnų girininkijose priviso daug šernų. Pamiškio gyventojams jie išnaikina pasėlius ir padaro daug visokių nuostolių. Yra šernų labai didelių ir drąsių. Dažniausia lakiosi bandomis. Pasitaiko jų iki 70 vienoje kaimenėje.

Triumfuoja. — Bevažinėjantį po užgrobtas teritorijas Hitlerį minios visur sveikina. Jam rengiami kariuomenės paradai ir visokios eisenos. Įdomu, kaip ilgai užgrobtųjų teritorijų gyventojai džiaugsis jo rėžimu?

ČEKOSLOVAKIJOS IR VĖNGRIJOS DERYBOS GALI VISAI NUTRŪKTI

SLOVAKAI PRAŠO HITLERIO TARPININKAUTI DERYBOSE

Kariuomenės pasiruošusios kariauti

Čekoslovakijos pasieniuose neramumas

KOMAROM. — Čekoslovakijos Vengrijos derybos, kuriose aptariama šių dviejų valstybių pasienio ginčas ko tik nenutrūko, kada čekoslovakų komisija atsisakė tartis apie vengrus gyvenančius kitose jų teritorijos dalyse, kuriuos Vengrija nori pasiimti prie savęs. Pranešama, kad vengrų delegacija pasiryžus nutraukti konferenciją jei čekoslovakai nesutiks peržiūrėti jų reikalavimų ir jų nepatenkins.

Šiame pat momente Slovakijos delegacija, artinantis nustatytam jų susitarimui su Čekoslovakijos vyriausybe, kreipiasi į Vokietijos kanclerį prašydami, kad jis jiems patarpininkautų.

Dr. Ferdinandas Durciansky, kuris padeda dr. Juozui Tiso, Slovakijos ministeriui pirmininkui, pranešama, išskridęs į Berlyną asmeniškai prašyti Hitlerio tarpininkauti susitaikyme. Kalbama, kad jam sugrįžus iš Berlyno bus pasiekta susitarimų, jei Hitleris prižadės įsimaišyti į šiuo metu einamas derybas tarp Slovakijos ir Čekoslovakijos.

Čekoslovakijos pasieniuose jaučiamas neramumas. Kamaromo mieste, kuris turi 24 tūkstančius gyventojų ir stovi Dunojaus upės pakraštyje, jaučiamas neramumas. Policija vaikščioja gatvėmis su kariškais šautuvais ant pečių, o kariuomenės dalys važinėja sunkvežimiais miesto pakraščiuose.

Atrodo, kad Čekoslovakija ir Vengrija yra pasiruošusios kiekvienu momentu pradėti karą, jei dabartiniu metu einančios derybos būtų nutrauktos. Vengrija į savo pasienį atgabeno apie 12 tūkstančių naujos kariuomenės.

Vengrija derybose reikalauja, kad Čekoslovakija duotų jiems teritorijos dalį, kurioje gyvena apie aštuoni šimtai keturiasdešimt tūkstančių vengrų. Viso ta teritorija apimtų apie aštuonis tūkstančius kvadratinių mylių plotą.

Čekoslovakijos kariuomenė irgi pasiruošus kiekvienam netikėtumui. Dideli kariuomenės būriai stovi apie tris ketvirtadalius mylios nuo pasienio, prie Komaromo miestelio, ir jau pradėjo kastis apkasus.

Ar Hitleris įsimaišys į šitas derybas ir kas iš to išeis pamatysime neužilgo.

ARGENTINOS LIETUVAITĖ KINO ARTISTĖ VIS LABIAU GARSĖJA

Jau anksčiau esame rašę apie Argentinos lietuvaitę Reginą Labanavičiūtę — Tita Toy, kuri vaidino keliose argentiniečių filmose. Ypač nemažo pasisekimo susilaukė jos filma "Murio el Sargento Laprida", kurioj ji vaidino svarbią rolę. Į ją atkreipė rimtą dėmesį ir argentiniečių spauda. Štai didelis Buenos Aires kino žurnalas "Cine Argentino" 1938 liepos mėn. paskyrė visą puslapį aprašyti Titą Toy. Straipsnis pavadintas "A la Categoria de estrella" (žaigždės kategorijon) ir pailiustruotas trimis Reg. Labanavičiūtės paveikslais. Straipsnyje jai pranašaujama didelė karjera.

Neseniai Reg. Labanavičiūtė pasirašė sutartį su "X Films" b-ve vaidinti naujai statomoj filmoj "Sombras en el Rio" Marijos rolę.

Regina Labanavičiūtė, dabartinė Tita Toy, 1925 metais, su savo tėveliais paliko Lietuvą, Biržų miestą ir išvažiavo į Pietų Ameriką laimės ieškoti.

Linksma, kad nors vienai mūsų tautietei svetimoje šalyje teko laimė rasti.

Ji, nors ir garsi artistė, bet neužmiršta lietuvių ir turėdama laiko dažnai pas juos atsilanko.

UTENA. — Rugsėjo 17 d. Utenos bažnyčioje buvo sutuokta bene pirmoji tokio amžiaus pora: jaunoji — 69 metų, o jaunasis — 60 metų. Jaunoji našlė Gr-nė K. iš Draniecinų km., o jaunasis J. M-kis iš Viskėnų, abu žemdirbiai, — ūkininkai. Jaunavedžiai tikisi laimingo gyvenimo.

TELEGRAMOS IŠ LIETUVOS

VILNIUS. — Uždarytų Švenčionių "Ryto" lietuviškų mokyklų inventorius atiduotas lenkų mokykloms.

KAUNAS. — Radijofono iniciatyva, anglų firma pagamins didesnį skaičių lietuviškos muzikos plokštelių.

KAUNAS. — Romon išvyko moterų krepšinio rinktinė dalyvauti Europos pirmenybėse.

KAUNAS. — Kainų tvarkytojo įsakymu, išardomas tabako sindikatas.

VILNIUS. — Patirta, kad apie Vilniaus arkiviskupijos kurios Lietuvių katalikiškosios akcijos reikalams įsteigta referentūra, kurios referentu paskirtas lietuvis kunigas Pukėnas.

KAUNAS. — Lenkai pasiūlė Kaune tartis dėl miško medžiagos plukdymo.

VILNIUS. — Lietuvių gimnazijos aikštėje prasidėjo Vilniaus Krašto Jaunimo Šventė, kuriai vadovauja sportininkas Žižmaras.

KAUNAS. — Užsienių reikalų ministeris Lozoraitis spaudos atstovams nušvietė dabartinę politinę padėtį ir sąryšyj su ja nurodė naujus spaudos uždavinius.

ORAS

Numatoma: Debesuota ir truputį šalčiau.

Saulė teka: 6:04, leidžiasi: 5:20. Dienos ilgis 11 val. 18 min.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840

Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:	
Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90
Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje	
Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėnesiui	$0.75

Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A. S. Trečiokas — Prezidentas.
J. Smitrus — Vedėjas.
S. E. Vitaitis — Redaktorius

JAUNIEJI GIRIA LIETUVĄ

Šiemet nemažas būrys Amerikoje gimusių ir augusių lietuvių jaunuolių aplankė Lietuvą. Kiek teko susitikti ir pasikalbėti su grįžusiais iš Lietuvos jaunuoliais, nei vienas jų nepeikia Lietuvos. Didžiuma net labai entuziastiškai giria Lietuvą ir reiškia didžiausio pasitenkinimo atsilankymu į savo tėvų gimtinį kraštą.

Tačiau senosios kartos vienas kitas malkontentas bando blogai apie Lietuvą kalbėti. Su pora tokių teko ir šių žodžių rašytojui pasikalbėti. Jie bando Lietuvos gyvenimą matuoti tuo pačiu mastu, kokis tinka Amerikos gyvenimui. Tai viena.

Antra, jų kritikose aiškiai kyšo asmeninė neapykanta, kilusi dėl vieno ar kito jiems nepalankaus įvykio. Jei jų, kaipo garsių vyrų, kas nors nepagerbė pagal jų norą, tai ir baigta. Po to jie viską Lietuvoje tik iš blogosios pusės matė. Ir sugrįžę Amerikon bando kėršinti visai Lietuvai už atskirus jiems nemalonius atsitikimus.

Kiti vėl pamatę savišikius skurdžiai gyvenančius, dažnai dėl jų pačių kaltės, dėl apsileidimo, arba patikėję saviškių nusiskundimams, jau pagal tai sprendžia visą Lietuvos gyvenimą. Lietuvos kaimiečiai moka labai puikiai nusiskųsti "turtingiems amerikiečiams," tikėdamiesi iš jų paramos. Kuriam Lietuvos kaimiečiui nesinori gauti dolerių iš "turtingų giminių," kurie parvykę Lietuvon mėgsta pasigirti apie savo turtus Amerikoje, pasididžiuoti savo įtaka Amerikos gyvenime.

Kad atsiranda malkontentų, kurie asmeninio kerštavimo sumetimais niekina Lietuvą, visiškai nenuostabu. Tačiau negalima nesistebėti kai kurių mūsų laikraščių redaktorių storžieviškumu, kurie tokias pasakas dar su visokiais pagražinimais skelbia laikraščiuose. Tokie redaktoriai negali nepastebėti aiškaus asmeninio kerštavimo motyvų tuose Lietuvos niekinimuose. Bet nežiūrint to, skelbia visokį šlamštą prieš Lietuvą.

Taigi be galo įdomus skirtumas: jaunieji Amerikos lietuviai, kurie pirmu kartu išvydo Lietuvą, gėrisi ir džiaugiasi jos gyvenimu. O tie Amerikos lietuviai, kurie gimė ir užaugo Lietuvoje, nesidrovi Lietuvą peikti ir jos visą gyvenimą kuoblogiausioj šviesoj perstatyti. Tuo tarpu kiekvienas Lietuvos kritikas pripažįsta, kad šiandien jau ne ta Lietuva, kokią jie paliko. Lietuva padariusi tokį didelį šuolį pirmyn, kad Lietuvos kaimo jau beveik pažinti negalima, palyginus jį su prieškariniais laikais.

Reikia pasigailėti, kad atsiranda tokių nedėkingų Lietuvos sūnų, kurie bo jokio pamato dergia savo senąją tėvynę.

SPAUDOS APŽVALGA

Darbas Jau Eina

Tėvynės redaktorius dar tik tebekalba apie lietuvių skautų organizavimą, o Dirva jau deda tuo klausimu išsamius P. Jurgėlos straipsnius. Garsas gi praneša darbo pradžią. Wilkes Barre parapijoj jau surinkta ganėtinai berniukų kuopą suorganizuoti. Organizatoriai, tačiau, nori dvi kuopas organizuoti. Lietuviams padeda amerikonas skautų vadas.

Lietuvių Poezija

Klaipėdon mažu laiveliu buvo atvykusi keturių lenkų ekskursija, kurios narys, poetas S. Czernik, vėliau šitaip lietuvių poeziją apibudino Gdynėje einančiame dienraštyje:

"Lietuvių poezija rodo didelį, stačiai stebinantį kultūrinį tautos gajumą, tautos, kuri tik dar neseniai tebuvo nepaslankiai kaimiečių masė. Nesumeluosiu pasakydamas, kad kultūriniu veiklumu pralenkė kai kuriuos mūsų valstybės kraštus. Pavyzdžiui, Sileziją ir Pamarėlį. Čia, taip pat, gyvena panaši darbininkų ir kaimiečių masė. Tačiau kultūros atžvilgiu toli atsilikę nuo lietuvių pažangos.".

Czerniko žodžius cituoja dienraštis Vakarai. Įdomu išgirsti, kad lenkas giria lietuvių kaimiečius, kuriuos mūsų sulenkėję ponai seniau "bidlomis" vaišindavo.

Lietuva Nelaimių Šalis

Naujienose St. Žeimys gana tiksliai nuvaizduoja Lietuvos likimą. Sako:

"Lietuva, rodos, prakeikto likimo skirta vien nelaimėm. Ir visuomet tų nelaimių kaltininkai—svetimi. Tik pradėjome savo valstybę kurt, susitikome su vokiečių ordininkais, vėliau įsigijome 'draugus' lenkus. Kiek vėliau, vėl vokiečiai bermontininkai, lenkai (želigovskininkai). Paskutiniu laiku vėl: muito karas su vokiečiais, ir lenkų ultimatumas. Visa mūsų istorija tai nuolatinė kova su vokiečiais ir lenkais."

Tiesos Žodžiai

Mūsų katalikų laikraščiai į SLA organizaciją žiūri kaip "laisvamanišką," bet tuo pačiu metu pasakoja, kad joje priklauso daug katalikų. Pereitas seimas šiuos katalikus nuskriaudęs. Naujienos tuojau atsiliepė, pasakydamos: "katalikai visai nebuvo užgauti". Į tai Garsas atsako plačiau. Sako, iš Tautiškų Centrų katalikai negavę nė cento! Bet laisvamaniškai Etinės Kultūros dr-jai duota $200, o laisvamanių studentų draugijai Ąžuolas Kaune $500. Kodėl tako, neduota paramos Ateitininkams, Neo-Lituanams, Varpininkams?

Katalikai aktingiau mūsų SLA nepasireiškia, todėl šis ginčas ir reikalavimai įdomūs. Nejau SLA organizacijoje rasis dar vienas politinis susigrupavimas —katalikai?

Vokiečiai ir Lietuviai

Aišku, kad lietuviai ir vokiečiai neužilgo turės pasidaryti tam tikrų sutarčių, kurios nustatys jų santykiams pagrindą. Naujienų korespondentas tuo klausimu rašo:

"Vokiečių tarpe plačiai kalbama, kad Lietuvai būk pasiūlyta, ar būsią pasiūlyta, kažkokios naujos sutartys, kurios turi toli siekti. Šalininkų su vokiečiais užmegsti artimesnių santykių Lietuvoje netrūksta. Iš viso visų pastebima, kad Vokietija paskutiniu laiku Lietuvai lyg rodanti daug palankumo."

Rugsėjo 13 d., kaip žinoma, Kaune įvyko ministerių kabineto posėdis, kuriam pirmininkavo prezidentas Smetona. Sakoma, tartasi "svarbiais valstybės reikalais," bet kuriais, spauda dar nepranešė.

Vytautas Širvydas

SLA CENTRO PERKĖLIMO KLAUSIMAS

Pangarinėkime statomas priežastis, kad iškelti SLA centrą iš New Yorko į Pittsburghą:

1. — New Yorke centro namas netinkamas, štai dėl ko:

a) miesto valdžia reikalauja remonto;

b) siauri laiptai, bloga šviesa, redakcijoj nėra poilsiui kambario, nei sofos, nėra šilto nei šalto vandenio;

c) nėra tinkamos spaustuvei vietos, presas gali į gatvę išbėgti;

d) žiurkės perdaug išsilavinusios, knygas ir laikraščius sklepe skaito.

Paaiškinimai:

a) Miesto valdžia išleido įstatymą gerinimui ne tik SLA namo, bet abelnai visų namų. Per 28 metus SLA centras tenai galėjo gyventi, sekretoriaus ir redakcijos kambariai buvo patenkinanti. Laikas nuo laiko buvo įvedami pagerinimai; pereitą žiemą įvesta moderniškas centralinis namo apšildymas. Jei nebus šnipų miestui "donošus" rašinėti su mažomis išlaidomis namą pataisius dar galima būtų tae name kitus 25 metus gyventi.

b) Jei reikalinga SLA centras kelti, tai geriausiai į kitą savo namą Brooklyne, kuris dabar stovi tuščias. Šio namo antras aukštas įtalpos turi 60X 100 pėdų. Čia sutilps visos raštinės ir Tėvynės spaustuvė. Išsikėlus į Pittsburghą, Susivienijimas turės du tuščius namus. Jiems remontas visvien reikalingas, jei norima išnuomuoti. Dėlto nėra reikalo daugiau namų pirkti.

2. — Pennsylavinjos valstybės įstatymai reikalauja, kad SLA centras būtų Penn. valstybėje:

a) perilgai apgaudinėjome Penn. valstybę laikydami centrą New Yorke.

b) by viena Penn. valstybė SLA kuopą gali paduoti skundą ir pareikalauti centrą į Pennsylvanija.

c) pigiau apsieitų operuoti organizaciją.

Paaiškinimai:

a) Penn. valstybė aiškiausiai žino nuo 1912 metų, kad SLA centras yra New Yorke. Valstybė daro revizijas beveik kas antri metai, tačiau niekuomet nepareikalavo, kad SLA centras būtų iškraustytas iš New Yorko į Pennsylvaniją.

b) Jei SLA kuopos skūstųsi apdraudos departamentui, kad centras yra New Yorke ir turi būti perkeltas į Penn., tai geriau ir pigiau insikorporuoti New Yorko valstybėje. Bet kas girdėjo, kad kas nors bėgtų su skundais prie valdžios, reikalaudami kelti centrą net į kitą valstiją. Kokia būtų by kuopai iš to nauda? New Yorko rajone yra 250 kuopų su 8,000 narių, o perkėlus į Pittsburghhą, tame rajone yra vos 800 narių, imant 250 mylių plotą vienoj ir antroj vietoj.

c) Pittsburghe apsieitų brangiau operuoti SLA, negu New Yorke, dėlto, kad 8,000 narių gyventų toliau nuo centro ir susidarytų didesnės išlaidos juos pasiekti.

3. — Detroito seimas nutarė kelti Centrą į Pittsburghą:

a) Pildomoji Taryba privalo pildyti seimo nutarimus;

b) Pildomoji Taryba neturi galios laužyti seimo tarimo.

Paaiškinimai:

a) Praeityje seimai buvo nutarę įkūrti senelių prieglaudos namus su kolonija; SLA kuopos ir prie Susivienijimo nepriklausančios įvairios draugijos buvo suaukoję virš $8,000 tokios kolonijos įkūrimui. Per keletą metų veikė įvairios komisijos. Schenandoah, Pa., apylinkėj labdarys Bieliauskas buvo paaukojęs ir 80 akrų ūkį prieglaudos namams statyti. Pasirodė, kad tas reikalas SLA narius perdaug apsunkintų, tad seimo nutarimai pasiliko ir po šiai dienai neišpildyti.

b) SLA istorijos antras tomas išleisti nutarta jau dviejuose seimuose, bet ir šiandien guli dar rankraštyje nors apšvietos komisijų ir Tėvynės redakcijos pripažintas tinkamu. Seimų nutarimai padaryti kur kas aukščiau, negu centro kėlimas. Pildomąjai Tarybai niekas sprandą nenusuko už nepildymą seimų tarimų. Kiek buvo seimų nutarimų, kad pas SLA iždininką nebūtų daugiau, kaip $10,000 bėgantiems reikalams, o atskaitose mes esame matę, kad pas iždininką buvo virš $100,000 pinigų bėgantiems reikalams, bei nuošimčių.

SLA nariai neleiskite sau į akis dūmus pūsti ir gazdinami seimų nutarimais leisti SLA centrą į užkampį kelti.

c) Nuo Detroito seimo iki šiol tarimo neįvykinimas nesiskaitė seimo tarimų laužymu. Tik dabar, kuomet lėšų fondas tuščias, parūpo seimo tarimo pildymą centrą kelti į užkampį.

Centras buvo įkūrtas New Yorke visuotinu narių balsavimu. Taigi privalo būti atsiklausta narių valios norint jį iškraustyti iš New Yorko. Patys SLA nariai privalo demokratiškai visuotinu balsavimu išspręsti, ar jiems geriau savo centrą iškelti į užkampį ir panešti mažiausiai $100,000 išlaidų, ar **įsikorporuoti New Yorke** už $100 ir baigti šį reikalą kartą ant visados, kad organizacija galėtų tarpti ir prie didesnių darbų ruoštis.

SLA nariai budėkite kol dar ne vėlu, reikalaukite savo teisių, reikalaukite visuotino balsavimo SLA centro kėlimo klausimu.

A. B. Strimaitis

TRUMPAI ĮVAIRIAIS KLAUSIMAIS

Jei karas būtų įvykęs

Šiandien visa Europa džiaugiasi, kad karas neįvyko. Kuriam laikui Europos žmonija galės lengviau atsidusti. Ar ilgai?

Taika! Taip. Ši taika buvo padaryta Čekoslovakijos didelio žemės ploto atidavimo kaina. Du geri Čekoslovakijos alijantai — britai ir prancūzai susikalbėję su dviem grobuonimis naciais ir fašistais išdalino, išdraskė Čekoslovakijos respubliką. Ir tokiu įvykusiu apdraskymo valstybės teritorijos faktu dar kuriam laikui pasiliko taika.

Jeigu būtų įvykęs karas, tai sulig apskaičiavimų vieno kario užmušimas kainuotų "tik" 36,000 dolerių.

Pereitame pasauliniame kare **kasdieniniai** karių užmušimai: sausumoje, ant vandens ir ore, Britanijai kainavo $9,500,000; Prancūzijai $8,500,000; Vokietijai $13,500,000; Rusijai $6,000,000. Bet čia pažymėti skaitmenys, tai tiktai didžiųjų išlaidų mažoji dalelė. 1917 meais, virš minėti skaitmenys pasididino iki sekamų skaitlinių: Britanijai $33,360,000; Prancūzijai $21,000,000; Vokietijai 31, 000,000; Rusijai $47,000,000 (vienai dienai).

Jau įsiutusiose didelėse skerdynėse į valandą karių vidutiniai žūdavo 230, į vieną dieną 5,600 ir 2,100,000 į vienus metus. Ir iki pabaigos karui žuvo virš 8,500,000 karių, jau neskaitant civilių gyventojų.

Aspkaičiuota, kad Amerikos kiekvieno kario žuvimas kainavo $19,000. Sakoma, jeigu valstybei kainavo karo išlaidos iki $125,000,000,000, tai ta valstybė priešų turėjo užmušti iki 3,400,000 karių.

Sakoma, kad Vokietija dabar apsieitų su daug mažesnėmis išladomis, nes Hitleris turi tokį patį obalsį kokį turėjo ir Kaizeris. "Durtuvai, o ne sviestas". Hitlerio kariuomenė bus prirengta daugiau karui, o ne dėl malonaus apsiginklavimo. Jie bus aprengti ir maitinami daug mažesnėmis išlaidomis, negu, kad darys anglai ar prancūzai.

Pereitas pasaulinis karas visoms valstybėms kainavo $60,000,000,000. Vokietija karą pralaimėjo išguldžiusi priešo karių iki 5,100,000.

Amerika į karą stojo su $8,000,000 vienos dienos išlaidomis. Bet tuojau dienai išlaidos pakilo iki $16,000,000. 1918 metais, kada Amerika turėjo virš 4,000,000 vyrų parengtų karui dienos išlaidos pakilo iki $62,000,000.

Kada generolas Pershing užvedė didžiausias skerdynes kokias Amerikos kariuomenė kada turėjo Meuse — Argonne dalyje, kur dalyvavo 1,200,000 kareivių ir mūšiai tęsėsi 47 dienas, tai šios kautynės Amerikai kainavo arti $1,000,000,000.

Šiose kautynėse buvo panaudota 2,500 kanuolių, 4,214,000 šovinių, 100 tonų bombų buvo paleista iš 850 lėktuvų. Paimta į nelaisvę 19,000 karių. Buvo užmušta apie 18,000 karių.

Kiekvieno vokiečių kario užmušimas šiose kautynėse kainavo apie $55,000 dolerių.

Ispanijoj sovietai turi 5 karo lėktuvų stotis

Sakoma, kad pereitą birželio mėnesį po sovietų priežiūra Ispanijoj lojalistų pusėje, sovietai yra įtaisę 5 geras karines lėktuvų stotis. Dvi randasi arti miesto Barcelona, kitos randasi arti miestų Cartagena, Valencija ir Alicante.

Šitose stotyse randasi daugiau 15,000 naujausio išradimo bombų, 75 lengvesnieji bombonešiai, 25 sunkieji bombonešiai, 100 lengvųjų lėktuvų ir 15 hydro lėktuvų, kurie yra vėliausios mados pačių sovietų pastatyti. Be to, sovietai turi 200 lakūnų, kurie yra geriausiai išmokyti skraidžioti nakties laiku. 50 gerų mechanikų ir 7 aviacijos inžinierių.

Ir sakoma, kad virš minėtos stotys, nei jokiu būdu nėra po lojalistų valdžia, bet tik po vienu paties Stalino įsakymu. Lojalistų valdžia į Maskvą yra pasiuntus 200,000,000 ispaniškų pesetų.

V. J. Vyšnius

VOKIEČIŲ IŠSIKRAUSTYMAS IŠ LIETUVOS

Iš prancūzų generolo Niessel'io atsiminimų

S. N.

(Tąsa)

Gen. Niesselis plačiai paliečia ir jo pastanga derinant lietuvių ir latvių kariuomenių veiksmus, kuomet jie buvo pradėti prieš atsilikusias Lietuvoje gen. von der Goltzo ir Bermondto kariuomenės dalis, kurios ne tik kad plėšė ūkininkų paskutinius turtus ir žudė nekaltus žmones, bet be to, dar dažnai be priežasčių užpuldavo ir lietuvių karius. Kad su lietuvių kariais galėtų susiremti ir juos nugalėjus prašalinti jų plėšikavimams kliūtis, nuolat ieškodavo tam priežasčių. Priežasčių ieškojo visur, kur tik galėjo. Čia paminėsiu charakteringesnius įvykius atspausdintus Karo Archyvo III-me tome, kaip Šiaulių gimnazijos užpuolimą, Šiaulių miesto komendantūros nuginklavimą, Raseinių komendantūros karininko Rimavičiaus nužudymą ir t.t.

Prieš gimnazijos užėmimą, jie norėję pažeminti Lietuvos karių vardą ir autoritetą, reikalaudami Šiaulių komendantūros kuopą perkelti į kitas patalpas ir tas patalpas užleisti Bermondto kariuomenės ligoninei. Kai lietuvių Šiaulių miesto komendantas nepaklausė ir geruoju neužleido jo kuopos kareivines, tai Bermondto kariuomenė pirma puolė ir nuginklavo Žemaičių batalioną, o vėliau pradėjo rašyti komendantui grasinančius raštus. Dėlei aiškumo čia dedami kai kurie tų raštų vertimai ir gimnazijos užėmimo aprašymo vaizdai.

Po to, kaip 1919 m. birželio mėn. 20 vokiečiai puolė mūsų įgulą Šiauliuose, santykiai su vokiečiais visą laiką buvo įtempti, tuo labiau, kad Bermondtui paskelbus savo misiją, o Lietuvoje esančioms vokiečių dalims aktyviai jį paėmus, vokiečių dalių vadai nejautė būtino reikalo klausyti savo vadovybės. Panašioje padėtyje buvo ir pulkininkas Dibičas, kurio savanorių korpas taip pat buvo Bermondto tarnyboje.

Bermondtui pradėjus galvoti apie savo sumanymų vykdymą, reikėjo pasirūpinti kariuomenės užpakaliu, kuriuo buvo Lietuva, svarbiausia geležinkelio linija einanti į Vokietiją pro Tauragę. Dibičo savanorių korpas stovėjo Šiauliuose.

Dibičas pradėjo reikšti pretenzijų, kad kareivinė, kurioje stovėjo Lietuvių komendantūros kuopa, tinkanti vokiečiams ligoninei įrengti. Tuo reikalu prasidėjo derybos, nemaža buvo prirašyta raštų. Bet mūsų Šiaulių komendantas nenorėjo sutikti su vokiečiais ir kareivinės nedavė.

Rugsėjo mėn. 28 d. 16 val. į komendantūros raštinę atvyko vokiečių kareivis ir įteikė šitokį raštą:

Lietuvos Komendantui

Šiauliai

Nežiūrint ilgų vyriausiojo Vokietijos įgaliotinio Lietuvoje ir vietinio vokiečių komendanto Šiauliuose pastangų, vis tik nepasisekė Tamstos, Pone Komendante, įtikinti, kad laisvu noru ištuščintumėt kareivines greta vokiečių vietinės komendantūros vokiečių ligoninei, nors Tamstai laiduota, kad iškeliamiems lietuvių kariams bus nurodytas kitas, tinkamas butas ir kad išsikraustydamos vokiečių kariuomenės dalys perduos lietuvių valdininkams visus dar užimamus butus.

Atmetus Tamstai visas tolimesnes derybas IX. 26 su Vyriausiuoju Vokietijos įgaliotiniu, aš esu priverstas abu savo laidus atsiimti.

Aš reikalauju Tamstos, Pone Komendante, iki IX.28 7 val. vakare man raštu pranešti, ar Tamsta sutinki iki IX. 29 4 val. vakaro greta esančias kareivines be trukdymo ištuštinti, nes kitaip aš ginklu priversiu ištuštinti.

V. Dibič
Pulk. ltn.

Šiaulių miesto ir apskrities komendantas karininkas Birontas atsakė Dibičui raštu 1982 Nr., pabrėždamas, kad be mūsų valdžios leidimo jis kareivinių neatiduos. Tuo reikalu kreipėsi į Kauną. Jis pranešė, kad jeigu vokiečiai bandys imti kareivinę ginkluota jėga, tai jis ginsis.

Visiems karininkams buvo įsakyta vykti į kuopą, kur atvyko ir komendantas. Susirinkusiems jisai išaiškino visą padėti, nurodė, ko reikalauja vokiečiai.

Kuopa pasirengė kautis. Aplink komendantūrą įstatyta sustiprinta sargyba.

Rugsėjo mėn. 29 d. 15 val. prie kareivinės vartų atvyko vokiečių kareivis ir įteikė naują pulk. Dibičo raštą.

Lietuvos Komendantui

Šiauliai

Norint išvengti kraujo praliejimo, kurį būtinai sukeltų Tamstos elgesys, ir viešo vokiečių susirėmimo su lietuvių kariuomene, tuštinant kareivines, aš dabar nusprendžiau vokiečių ligoninę įrengti lietuvių gimnazijoj Kuršėnų gatvėje.

Apie Tamstos elgesį, kuriuo nutraukiami visi geri vokiečių santykiai su lietuviais, aš pranešiu savo vyriausiai vadovybei ir vyriausiam Vokietijos įgaliotiniui Lietuvoje.

V. Dibič
Pulk. ltn.

Dibičas pamatė, kad lietuviai jam pasipriešins, todėl ir nutarė užimti gimnaziją, kur, aišku, pasipriešinimo nelaukė. Tuoj apie tai buvo pranešta miesto valdybos pirmininkui Orlauskui. Iš jo gautas atsakymas, kad gimnazija jau užimta.

Gimnazijos užėmimas įvyko šiaip. Apie 16 val. 30 vokiečių žandarų ir apie 30 bolševikų belaisvių įsiveržė į gimnaziją, visus suolus sunešė į salę, spintas ir kitus baldus į bibliotekos kambarį. Gimnazijos direktorius Klupšas protestavo, bet vokiečiai nežiūrėjo jokių protestų. Prie durų buvo pastatyta vokiečių sargyba.

(Bus daugiau)

SVARBUS SEKMADIENIS SOUTH BOSTON, MASS. LIETUVIAMS

So. BOSTON, Mass.—Mūsų veiklios kolonijos ir visos Mass. valstybės sandariečiams sekantis sekmadienis bus didelių įvykių diena. Pirmiausiai, Sandaros 1-mas apskritys ruošia balių sekančio šeštadienio, spalių 15 d., vakare, Lietuvių name, So. Bostone. Į šį balių suvažiuos iš visų apylinkių jaunimas ir senesnieji veikėjai. Gros smagius šokius Buinio orkestras.

Prašomi geros valios lietuviai tėvai paraginti savo sūnus ir dukteris atsilankyti į šį sandariečių balių, kur turės progos susitikti su patrijotingais lietuviais ir dorai pasilinksminti. Mūsų jaunimas tik tuomet bus lietuviškas, kuomet lankys lietuviškas pramogas, kuriose patriotingai lietuviai dalyvauja ir jaunimo neveda iš lietuvybės kelio.

SVARBI KONFERENCIJA

Ant rytojaus, spalių 16 d., Sandaros kambariuose, So. Bostone, įvyks Sandaros 1-mo apskričio suvažiavimas ir kartu tautinė konferencija. Į šią konferenciją atvyksta ir tolimų svečių, kaip dienraščio VIENYBĖS štabo nariai ir Conn. valstybės veikėjai. Jau tikrai žinoma, kad atvyks VIENYBĖS vyriausias redaktorius S. E. Vitaitis ir VIENYBĖS leidėjų korporacijos pirmininkas A. S. Trečiokas. Taipgi atvyks dainininkė Z. Vitaitienė ir VIENYBĖS moterų skyriaus redaktorė I. Trečiokienė.

Šiam Sandaros apskričio suvažiavimui ir tautinei konferencijai reikėtų prisiruošti su tinkamais planais. Mums privalo nuoširdžiai rūpėti tautinio dienraščio VIENYBĖS išlaikymas, be kurio būtų sunku gyvesnis platesnis tautinis veikimas pareikšti. Reikia nustatyti mūsų veikimui aiški ir griežta linija, kuri mums duotų galimybės stoti visu frontu kovon prieš raudonuosius bendrafrontininkus, kurie stengiasi Amerikos lietuvių visuomenę mulkinti ir išnaudoti savo tamsiems tikslams. Jie ne tik centralinės tautinės srovės veikėjų sukurtose ir išugdytose organizacijose smarkauja ir baigia jas užvaldyti, kaip SLA., bet ir kolonijų vietinėms draugijoms ir klubams neduoda ramybės ir akiplėšiškai lenda į jas su savo partiniu kromeliu. Sandarai ir jos veikėjams reikia imtis platesne prasme tautinės veiklos, nes nepakanka vien savo organizacijos ir jos kryptimi vedama veikla rūpintis.

Mano supratimu, nuo šios konferencijos prigulės tolimesnis tautinis veikimas visose rytinėse valstijose. Todėl visi ruoškimės šiai konferencijai ir kuo skaitlingiausiai joje dalyvaukime.

BANKIETAS PAGERBIMUI SVEČIŲ

Užsibaigus konferencijai, spalių 16 d. vakare, Lietuvių Name, So. Bostone, ruošiamas didelis banketas pagerbimui svečių, pirmoje vietoje buvusio Tėvynės, o dabar VIENYBĖS redaktoriaus S. E. Vitaičio. Visi atvykstanti svečiai mums brangūs ir gerbtini, bet p. Vitaitis mums gerbtinas dėl to, kad per 18 metų išdarnavo SLA ir dabar vėl stojo prie sunkaus ir atsakomingo darbo, dienraščio VIENYBĖS redaktoriaus pareigoms. Mes visi privalome įvertinti sunkų visuomenei tarnavimo darbą ir pasišventimą tautiniams ir kultūriniams tikslams ir tokius savo vadus privalome pagerbti.

Šio banketo programa bus labai įdomi ir svarbi. Be svečių ir kitų veikėjų kalbų, tikimės, kad ponia Z. Vitaitienė mums padainuos žavėjančių dainų ir visus susirinkusius palinksmins savo puikiu dainavimu. Taipgi šiame bankete bent trumpai papasakos savo įspūdžius neseniai sugrįžusieji iš Lietuvos mūsų sandariečiai, S. Naudžiunas, S. Čižius ir K. Vilaišis. Bus muzikalė programa.

Pagaliau po skanios vakarienės, kurią pagamins Moterų Sandariečių Klubas, bus šokiai prie gero orkestro muzikos.

Nuoširdžiai kviečiami visi So. Bostono ir apylinkių lietuviai, taipgi mūsų profesionalai ir biznieriai atsilankyti į šį reikšmingą banketą. Mūsų profesionalai ir biznieriai turėtų neužmiršti, kad sandariečiai daugiausiai juos paremia, visuomet ragindami visuomenę remti savus profesionalus ir biznierius. Tai mūsų obalsis—savas pas savą—išlaikymui lietuvybės ir ugdymui lietuvių ekonominio gerbuvio. Tad visi sueikime į sandariečių rengiamą banketą pagerbti atsilankiusius svečius pas mus ir pareikšti naują pasirįžimą tautiniuose ir kultūriniuose darbuose.

Visi prašomi iš anksto nusipirkti tikietus pas Sandaros narius. Tikimės su visais sandariečiais ir jų draugais pasimatyti bankete.

Sandarietis.

Šis tas iš mūsų padangės

SCRANTON, Pa. — Kaip kiekvieną metą taip ir šiemet prieš rinkimus politika pradeda smarkiai virti. Nors čia yra seniai politikoje veikęs ir suorganizuotas Lietuvių Politikos Klubas, bet tūliem atrodo, kad šis lubas daugiaus pakrypęs demokratų pusėn. Todėl čia prieš kiekvienus rinkimus susiorganizuoja laikinas, taip vadinamas, republikonų komitetas ir veikia republikonų naudai. Dabartinis komitetas, žada pasilikti nuolatine organizacija. Susirinkimus laiko kiek vieną pirmadienį 132 W. Market Str. Pas juos lankosi gana daug žmonių.

Minėto komiteto pirmininku yra išrinktas jaunas advokatas E. Jawars; kasierius Jonas Steponauskas; sekretorius A. Gilbert.

Lietuvių Politikos Klubas taipgi veikia smarkiai. Kadangi yra čia keletas lietuvių, kurie gavo darbus demokratams valdant, todėl prieš rinkimus šie aktyvesni lietuviai gaudo kiek galint daugiaus balsų demokratams. Kadangi nominacijų metu mūs gerbiamam A. Yanušaičiui nepasisekė laimėti nominaciją į Pennsylvanijos valstyijos seimelį, dėlto, kad demokratai pastatė jam oponentą airį. Vienas anglų laikraštukas neseniai parašė straipsniuką klausdamas už ką sekančiais rinkimais lietuviai balsuos. Atlyginant airiams-demokratams už pastatymą oponento A. Yanušaičiui, gal balsuos už republikonus. Lietuviai gali didelę persvarą amerikoniškoje politikoje padaryti dirbant bendrai.

Gerb. A. Yanušaičiui yra rengiama atsisveikinimo vakarienė YWCA svetainėje, lapkričio 17 dieną. Rengia Liet. Politikos Klubas. Į rengimo komisiją įeina pirmininkas P. Kantakevičius, bilietus tvarko J. Matulevičius, sekretorium ponia Milerienė. Bilietai tik 75 centai. Bilietus galima gauti pas kiekvieną klubo narį.

Tauras

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĘ

KLAIDINA AMERIKOS LIET. VISUOMENĘ

Nepriklausydamas jokiai žinomai partijai pasiskaitau visokios spaudos. Skaitant bolševikų, socialistų ir klerikalų laikraščius apmaudas ima dėl šališko, neteisingo Lietuvos tikrovės nušvietimo. Kas Lietuvos nelanko ar trumpam laikui teausilanko, tas tos tikrovės ir negali žinoti. Bet aš Lietuvoje gyvenau 41 iš savo 60 metų, kaipo ekonomistas dirbau kooperacijoj 20 metų, keliaudavau po visą Lietuvą ir man jos tikrovė geriau žinoma, negu bet kam Amerikoje.

Nesakau, kad Lietuvoje viskas yra gerai. Tikrybėj nei viena šalis pasauly toli gražu negali būti pavadinta rojumi. Su negerovėmis reikia kovoti. Bet jei Lietuvoje tebūtų kairiosios spaudos prasimanomų negerovių, tai ją tektų laikyti viena laimingiausių šalių.

Kad skaitytojai suprastų, kaip stebėtojų ar korespondentų kraipoma tikrovė, panagrinėsiu tūlo Strumskio pasakojimą "Keleivio" 38 numery. Anot jo butas ir pragyvenimas Palangoj vienam asmeniui vidutiniškai kainuoja 8 litai parai. Ši kaina tikrai yra vidutinė, nes geriausiuose pansijonatuose (leiskim pas Stonkienę) siekia 12 litų, o žemiausia (pas žvejus) 2 litu. Bet vidutinis žmogaus uždarbis dienoj Lietuvoje yra ne 5 litai, bet 17; 5 litai yra vidutinis padienio darbininko uždarbis. Kuomet toks darbininkas ar studentas lanko Palangą, jis sustoja pas žvejį ir turi Palangos malonumus už 2 litus! Be to Ligonių Kasų nariai — darbininkai kokiam laikui pasiunčiami pajūrin (Giruliuosna) nemokamai.

Strumskis manosi neapsakomą naujieną pranešęs iš Šiaulių: radęs šeimą su 19 centų! Tokių šeimų jis gali rasti ne mažai bet kokiam pasaulio mieste. Įdomiaus skaitytojui būtų žinoti, kodėl ta šeima tiek mažai teturi?..

Lietuvoje čeverykus už 14 litų, tai yra brangiausius tedėvi turtingiausios ponios ir panelės, o darbininkės, kurios teuždirba 2 litus dienoj, ganėdinasi 4 litų vertės čeverykais. Kaune 250—300 litų kainuoja brangiausias užsakytas vyriškas siūtas, koks Amerikoje kainuoja 45—50, bet ne 15—20 dolerių; krautuvėse perkama siūtus už 80—1000 litų, o kaimiečiai pasisiūdina už 45—60 litų.

Strumskis pasakoja šitokį dalyką: "Taigi atvirutė (postkartė) Lietuvoje kainuoja 20 centų, tuo tarpu kai Amerikoje 1 c.". Išeitų 20 kartų daugiau. Tikrybėj tėra, brangesnė pusketvirto karto, nes pasakotojas ar redaktorius tyčia nemini, kad atvirutė kainuoja 20 **lietuviškų** centų!

Tris litus Kaune kainuoja geri, o ne vidutiniški pietūs, vidutiniški tekainuoja 2 litu ir mažiau; bet darbininkai, kurie teuždirba 3 litus paroj (vidutiniškai jie uždirba 6 litus), valgo ne puošniose valgyklose už 1 litą.

Valdininkai ir kunigai visam pasauly būna gudriausi žmonės, dažnai jie būna pasipūtę, šalti, bet ne kvaili. Tokie jie ir Lietuvoje. Pasipasakojimas apie geležinkelio lengvatų ieškojimą pas Vidaus Reikalų Ministerijos valdininkus parodo pasakotojo žioplumą. Kiekvienas praktiškas asmuo, bet kur žemėje apie geležinkelių teikiamas nuolaidas teirausis geležinkelio stoty, Geležinkelių Valdyboj ar Susisiekimo Ministerijoj. Be to tuo reikalu buvo rašyta visoj lietuviškoj spaudoj; matomai Strumskis jos neskaito!

Dažniausiai patys lankantieji Lietuvą amerikiečiai būna pasipūtę, priekabių ieškąi ir visokių kvailybių prikrečia. Kiek jų man teko girdėti, ir jaučio odoj nesurašyčiau.

Visuomis

ISTORIŠKA DIENA

Šiais metais spalių 2 d. įvyko atidengimas dr. Vinco Kudirkos paminklo, Lietuvių Kultūriniame Darželyje, Cleveland, Ohio. Šį įvykį mūsų spauda vadina **Istoriška lietuvių diena.** Taip, tai yra mūsų istoriška diena šioje šalyje. Bet to istorinio įvykio bei apvaikščiojimo paveikslas, poetiškais žodžiais bei literatiška prasme sakant, dūrė man į akį taip nuožmiai, kad net mano krūtinė prisipildė karštomis žiežirbomis ir pasijutau skausmą širdyje.

Ir štai dėl ko: toje istoriškoje dienoje ir Lietuvių Tautos Kultūriniame Darželyje, atidengiant paminklą vienam iš mūsų garbingiausiųjų bei kilniadvasių pionierių, kuris eidamas mokslus ir dirbdamas lietuvybės išlaisvinimui iš dvasinės verguvės, nepasigailėjo net savo sveikatos ir gyvybės. Ir štai pagerbiant Jo šviesią atmintį, bei atidengiant paminklą ten nedalyvavo ne tik iš toliau, bet nė iš vietinių nė vienas kunigas, mūsų tautos didelio nuoš. žmonių dvasiškas ganytojas bei religijinis vadas. Dėl ko?

O tam turi būti priežastis, kuri lietuvybę perdėm žaloja.

Šitai matant ir jaučiant, negalima pasitenkint vien pasyvumu ir nepaklausiant tautos sūnų, kuriems tautinis vieningumas, broliška meilė ir Lietuvos ateities gerovė, o taip pat ir savigarba yra arti prie širdies, ar jau ne laikas bus ar ne jūs priderystė yra surast tą kirminą, kuris mūsų tautinį kūną ir jo dvasią tebegraužia iš vidaus? O suradus tą kirminą, koveikiausiai reikia prašalinti iš mūsų tarpo, iš mūsų tautos ir iš mūsų tėvynės!

Jei to negalima padaryti, tai reikia žiūrėt, kad prasišalintų tas išorinis tautos elementas, kuris nesiskaito su tautos garbe, kuris užpakaliu atsisuka į lietuvių kultūrą ir kultūrnešius. Pagaliau, kuris nedirba dėl mūsų brangios tėvynės abelnos gerovės, kuris, matomai, su paniekos šypsena žiūri į tautos sūnus ir dukteris, ir juos sortuoja į "gerųjų" ir "blogųjų" būrius.

Nežiūrint kokis išorinis elementas sulaikė lietuvių dvasiškiją nuo dalyvavimo šioje lietuvių istorinėje šventėje, vis tiek parodyta nepasiteisinamas atkaklumas, kuris temdo tautos dvasinį ir tautinį sąmoningymą užstoja kelią kultūrėti ir tramdo tėvynės visapusišką stiprėjimą ir klestėjimą. — Lietuvių tautai reikia tokių dvasiškių, kurie eitų Lietuvos keliu!

J. J. S.

Per Pacifiką laiveliu. — Dr. Allen Peterson ir jo žmona, Amerikoj gimusi japonė, per 85 dienas pervažiavo per Pacifiko vendenyną. Kartu su jais važiavo ir du jauni rusai turistai.

MAISTO ĮTEKMĖ ŽMOGUI

(Trumpa ištrauka iš A. M. A. žurnalo)

Maisto medžiaga kas kart vis daugiau domina ir užinteresuoja pasaulio mokslo vyrus. Mat, kas kart vis naujesnės žinios ir daviniai surandama maisto medžiagos veikmės į žmogaus kūną ir protą.

Štai dr. Sacki, vyriausias vedėjas Dietikos Laboratorijos Japonijoje, paskelbė visuomenės žiniai, kad maitinanti maisto medžiaga gerai sureguliuota, žymiai ir matomai pagerina sveikatą augančių vaikų ir jaunimo vyriškas ar moteriškas lyties. Kai kuriuose kaimuose kur buvo sureguliuota dietų (maisto medžiaga valgiui), tai sumažėjo ligos ir ligotingumas tarp kaimiečių net iki 75 nuošimčių. Fabrikuose susirgimai sumažėjo taip didžiai, kad pusiau ištuštėjo klinikos. Seniau ūkių darbininkai, laike darbymetės, labai suliesėdavo nuo nuovargio ir prieš pabaigą darbymetės sezono dideliai sumažėdavo kūno svoris. Bet, kada tapo pridabota darbininkų dieta (valgis), labai nežymus skaitlius nupuolė svoryje. Pasirodo, kad maitinanti maisto medžiaga suteikta valgiui, darbininkams sumažino jausmą nuovargio. Darbininkai buvo linksmesni ir ištvermingesni. Buvo aiškiai matoma ir apčiuopiama kad sistema atsakančio maitinimo suteikia geresnę sveikatą.

Paimta 1,785 darbo žmonės ir padalyti į 8 grupes; jiems buvo teikta nustatyta iš kalno dieta (maisto medžiagą valgiui) ir tose visose 8 grupėse apsireiškė nepaprastas sveikatos pagerėjimas ir atsparumas nuo ligų.

Iš ekonominio žvilgio šioji dietos sistema aukštai įvertinama ir rekomenduojama. Gera darbo žmonių sveikata pakelia darbingumą ir sumažina skaitlių dienų išliktų nuo darbo dėlei susirgimo ar nesveikavimo. Ištirta pilnai 126 ūkininkai (farmeriai) ir jų šeimos iš 838 narių. Pasirodė, kad jiems atsieidavo vien tik medikalė metinė pagalba pirmiaus iki 3,072 yenų ($895). Bet kada tapo įvesta dieta jų šeimynose, tai sumažėjo medikalės pagelbos išlaidos iki 1,500 yenų ($437). Vadinas sumažėjo medikalė pagelba 51.15 nuošimčiais.

Nėra mažiausios abejonės, kad kaip greit žmonių masės pastebės sau didelę naudą iš dietos (maisto medžiagos), kad pasistengs pritaikyti atsakančią dietą savo šeimose.

Iš socialio žvilgsnio yra pamatyta, kad fabrikai, darbo šapos, suderinime darbo žmonių su kapitalu galima bus kur kas lengviau prieiti prie patenkinančios išdavos tarp jų kilusių nesusipratimų (disputų). Barniai tarp šeimos, ar tarp pačių kaimynų išlėto patys savaime ištirps ir išgaruos, dėlto kad neatsakantis maistas valgiui yra priežastis susilpninimo dirksnių (nervų) ir tie dirktuvai pasidaro labai jausmingi ir prie mažiausio paakstinimo — nesuvaldomi tampa. Maistas žmogų padarys mažiau savimylų individualistą. Padarys jį sveikesniu, ištvermingesniu, doresniu. Padarys jį darbštesniu, atsparesniu nuo ligų, dailiau išaugins ir ilgins amžių. Nesirgęs — žodžiu džiaugsis ir gėrėsis kad turi progą gyventi ant šio pasaulio ir kultūros-kurybos darbą dirbti visos žmonijos labui.

Tad apsimoka pasimokyti apie maistą, kurį kasdien valgai. Maisto medžiagos sudėtis tau būtinai reikalinga sužinoti. Kokybė ir kiekybė maisto medžiagos — kas yra "karolis" ir kas yra "vitaminas".

Dr. A. L. Graičūnas

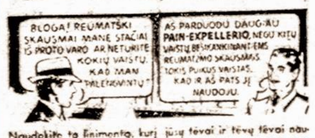

Naudokite tą linimentą, kurį jūsų tėvai ir tėvų tėvai naudojo nuo 1867 metų palengvinimui muskulų skaudėjimo. Nusipirkite bonkutę Pain-Expellerio su linkaru ant dešinės pas savo vaistininką.

PAIN-EXPELLER
TRADE MARK REG. U.S. PAT. OFF.

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĘ

BROOKLYN LABOR LYCEUM

SALĖ IR PARKAS
Vedėjas J. H. HOFMANN,
947-959 Willoughby ave
BROOKLYN, N. Y.

Didelės ir mažos salės baliams, koncertams, vestuvėms ir susirinkimams. Parkas piknikams ir žaidimams.

Didelė moderniška scena—Moderniški įrengimai — Gražūs kambariai

Telefonas STagg 2-3842

LICENSES

BEER — WINE — LIQUOR

Wholesalers — Retailers

NOTICE is hereby given that License Number R.L. 02628 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 1700 Broadway, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
HARRY FINKELSTEIN
1700 Broadway, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License Number R. L. 01107 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 406 South 3rd St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
JOHN MASLAUSKAS
406 South 3rd St. Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License Number R. W. 819 has been issued to the undersigned to sell beer and wine at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 206 Wyckoff Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
GUNDE LEICKERT-SCHUELE
206 Wyckoff Avenue Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License Number R.L. 000712 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail in a Restaurant under the Alcoholic Beverage Control Law at 9924 Fourth Avenue, County of Kings, N. Y. for consumption on premises.
WM. G. HARTMAN

NOTICE is hereby given that License Number R.L. 00835 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail in a Restaurant under the Alcoholic Beverage Control Law at 6120 Fourth Avenue, County of Kings, N. Y. for consumption on premises.
VINCENT C. BEHRE

NOTICE is hereby given that License Number R.L. 2575 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail in a Restaurant under the Alcoholic Beverage Control Law at 9259 Fourth Avenue, County of Kings, N. Y. for consumption on premises.
HELEN A. KELLY

NOTICE is hereby given that License Number R.L. 05499 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail in a Restaurant under the Alcoholic Beverage Control Law at 8218-20 Third Avenue, County of Kings, N. Y. for consumption on premises.
WM. A. O'CONNELL

NOTICE is hereby given that License Number R.L. 04453 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail in a Restaurant under the Alcoholic Beverage Control Law at 8516 Fifth Avenue, County of Kings, N. Y. for consumption on premises.
CHARLES FRIEDMAN

NOTICE is hereby given that License Number R.L. 01135 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail in a Restaurant under the Alcoholic Beverage Control Law at 9408 Fourth Avenue, County of Kings, N. Y. for consumption on premises.
EDWARD HERBERT

NOTICE is hereby given that License Number R.L. 05188 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail in a Restaurant under the Alcoholic Beverage Control Law at 7419 Third Avenue, County of Kings, N. Y. for consumption on premises.
BERTHA M. GSANGER

NOTICE is hereby given that License Number R.L. 6341 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail in a Restaurant under the Alcoholic Beverage Control Law at 7901 Third Avenue, County of Kings, N. Y. for consumption on premises.
HUGH J. BEGLEY & PHILIP G. SMYTH

NOTICE is hereby given that License Number R.L. 00998 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail in a Restaurant under the Alcoholic Beverage Control Law at 7812 Third Avenue, County of Kings, N. Y. for consumption on premises.
JOHN J. HICKEY

NOTICE is hereby given that License Number R.W. 00349 has been issued to the undersigned to sell beer and wine at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 89 Prospect Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings to be consumed on the premises.
HELEN WASYLISZYN
89 Prospect Avenue, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License Number R.L. 02731 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 193-97 Grand St. Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
BRUNO MINET—WILLIAM SHEDLOW
193-97 Grand St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License Number R.L. 01168 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at Gymnastic Assn. of Polish Falcons Alliance Nest 14 of Williamsburg, 188-90 Grand St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
GYMNASTIC ASSN. OF POLISH FALCONS ALLIANCE NEST 14 OF WILLIAMSBURG
188-90 Grand St. Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License Number R.W. 256 has been issued to the undersigned to sell beer and wine at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 123 42nd Street, Borough of Brooklyn, County of Kings to be consumed on the premises.
JOHN KATINAS
123 42nd Street, Brooklyn, N. Y.

Ekstra! Ekstra! Ekstra!

AMERIKOS LIETUVIS

Bepartyvės kripties 8 pusl. savaitinis laikraštis
PRISIŲSK $2. GAUSI LAIKRAŠTĮ METAMS IR DAR

$5.00 VERTĖS KNYGOMIS DOVANAI

Pasirenkant iš 42-jų skirtingų rušių knygų, kurių sąrašas tilpsta "Amerikos Lietuvy" ant 5-to pusl.

Pavyzdinį Laikraščio numerį siunčiame Dovanai

Kreipkitės:
AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

NAUJAI IŠLEISTA

Valgių Gaminimo, Namų Prižiurėjimo Knyga

SU PRIEDU

Kaip Pagamint Vaisių Vynas

Knyga susideda iš 223 pusl. Joje tilpsta į 500 įvairių Valgių ir Gėrymų Gaminimui Receptų. Kaina tik $1.00.

AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

VIENYBĖ

ŠIANDIEN MJR. S. NARUŠIUI IŠLEISTUVIŲ VAKARIENĖ

Šiandien, penktadieny, 7:30 val. vak. Susivienijimo salėje, 197 Grand St., Brooklyne įvyksta išleistuvių vakarienė garbingam Lietuvos svečiui majorui S. Narušiui su ponia.

Vakarienėje dalyvauja žymesnių asmenų ir veikėjų. Vaišių metu kalbės gerb. svečias mjr. Simas Narušis.

Po vakarienės įvyks linksmoji dalis — šokiai ir žaidimai. Brooklyno ir apylinkių lietuviai gausingai dalyvaukite garbingoje išleistuvių vakarienėje.

ALTJ S-gos Centras

MAJORAS NARUŠIS GĖRISI AMERIKIEČIAIS

Mjr. S. Narušis gėrisi nepaprastu Amerikos lietuvių svetingumu ir nuoširdumu. Pasivažinėjęs po Ameriką malonių ponių kompanijoj, mūsų malonusis Svečias užėjo VIENYBĖS redakcijon pasidalinti įspūdžiais.

—Tokios įdomios, įspūdingos ir malonios kelionės kaip gyvas neturėjau—sako mjr. Narušis.—Rudeninių spalvų fone scenerija stačiai žavėjanti, ypatingai automobiliu keliaujant tie gražiosios Amerikos vaizdai puikiai matomi. Niagara Fall vandenpuolis neapsakomai įdomus gamtos kūrinys. Na, o be to viso Clevelando Kultūriniame Darželyje iškilmės Dr. V. Kudirkos paminklą atidengiant, Clevelando, Chicagos, Rochesterio lietuvių vaišingumas ir netikėtas jų nuoširdumas bei malonus poilsis ponų Bačiūnų vasarvietėje, Sodus, Mich., sukūrė tiek malonių įspūdžių, kad tik vėliaus, kuomet bus galima objektingiau visus pergyvenimus įvertinti, tegalėsiu pilnai šią savo kelionę po Ameriką atpasakoti.

Maždaug šitaip, trumpai suglaudus, savo kelionę po Ameriką mjr. Narušis apibudina. Reikia priminti, kad šią savo kelionę po Ameriką mjr. ir ponia Narušiai atliko kompanijoj linksmų vienybiečių ponių: Sinušienės, Trečiokienės ir Lelešienės. Keliavo nauju ponios Sinušienės automobiliu.

P. ŠALTENIO REIKALAIS

Dariaus-Girėno Aeroklubas šiomis dienomis gavo telegramą nuo lak. P. Šaltenio iš Lietuvos. Jis rašo, kad iš Lietuvos išvyksta tik lapkr. mėn. 7 dieną. Svarbūs reikalai sulaikė. Lak. P. Šaltenis paskutiniu laiku studijavo Nidos sklandymo mokykloje.

D.-G. Aeroklubas prašo komitetų ir rėmėjų tą dieną pasižymėti. Kartu labai apgailestaujame, kad kai kurie komitetai turi pakeisti jo sutikimo dienas, nes lak. P. Šaltenis manė anksčiau grįžti į Ameriką.

D.-G. Aeroklubas,
Pirm. V. Kaminskas,
Sekr. A. Alekna,
Ižd. J. Ambraziejus.

IŠ AMER. LIET. MUZIKOS MEN. DR-JOS VEIKIMO

Amerikos Lietuvių Muzikos Menininkų Draugija praneša, kad pereitame susirinkime, rugs. 27 d., priėmė tris naujus narius: ponią Agotą Vokietaitienę, lyrinę-koloraturą sopraną, New Haven, Conn.; p-lę Mildred Žudžiūtę, pianistę, B'klyn; ir Tadą Šidlauską, pianistą, N. Y. C.

Sekantieji buvo paskirti vesti šiuos skyrius:

Balso skyriaus vadas, K. R. Hoffmanas, smuiko skyriaus vadas, Antanas Raišis, M. A. piano skyr. vadas Tadas Šidlauskas, kompozitorių skyr. vadas R. Kurdinaitis.

Sutvarkyti įstatymai buvo priimti ir kopijos bus išsiųstos kiekvienam nariui.

Pradėta svarstyti svarbūs dalykai, kurie pasiliko dėl gilesnės apžvalgos ir apie kuriuos bus vėliau pranešta.

Sekantis susirinkimas įvyks spalių (Oct.) 25 d., 1938, 8 val. vakare panelės V. Tamkiūtės studijoje, 394 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

Sekretorius
R. Kurdinaitis

KOMUNISTŲ "GENEROLAMS" ĮSIDĖMĖTINA

Spalių 9 d. buv. rusų generolas V. I. Lebedevas New Yorke skaitė paskaitą apie politinę padėtį, ryšyj su Europos įvykiais. Paskaita užtruko tris valandas, ir dar vieną valandą tęsėsi atsakymas į klausytojų paklausimus. Salė buvo perpildyta. Atėjo daug komunistų, tarp jų ir laikraštininkų. Lektorius palietė ir gandus apie tokio žymaus Sovietų generolo, kaip Bliucheris, areštą. Staiga lektorius kreipėsi į komunistą redaktorių Zubovičių:

"Čia salėje, aš matau geroką skaičių komunistų. Aš klausiu, ar atsiras iš jų drąsuolis, kuris pakartos su manim, kad—maršalas Bliucheris yra didis vadas..."

Salėje užviešpatavo tyla. Klausytojai sustingo. Zubavičius tai balo, tai raudo, jautėsi lyg primuštas.

Lebedevas, po ilgos pertraukos, kalbėjo toliau:

"Matote, aš drąsiai tvirtinu, kad niekas iš jūsų neišdrįs tai patvirtinti. Dar vakar jūs ir jūsų spauda garbinote ir kėlėte Bliucherį į padanges, bet šiandieną jūs tylite, burnas sučiaupę. Kodėl? Pasklido gandai, jog jis areštuotas. Maskva dar tų gandų neatšaukė. O jūs nedrįstate turėti savo nuomonę. Jei rytoj šie gandai nepasitvirtins, jūs ir vėl jį garbinsite, bet jei jie bus patvirtinti, jūs tą "niekšą" keiksite ir drabstysite purvais. Štai jūsų laisvė..."

Reda ktorius Zubovičius skubiai paliko salę.

N. R. S.

VILNIAUS GĖDULO IR PASIRYŽIMO DIENA MASINIAI MINĖTA

Didžiojo New Yorko ir apylinkių lietuviai įspūdingai paminėjo Spalių 9-tos dienos sukaktį

Ei, pasauli, mes be Vilniaus nenurimsim! Kartoja lietuvių tauta, minėdama jau 18-kos metų sukaktį, kaip klastingas lenkas, sulaužęs 1920 m. spalių mėn. 7 d. pasirašytą Suvalkų sutartį, po dviejų dienų smurtu išplėšė Lietuv. sostinę Vilnių su trečdaliu teritorijos.

Šią mūsų tautai skaudžią sukaktį gražiai apvaikščiojo New Yorko ir apylinkių tautinės organizacijos pereitą šeštadienį spalių mėn. 8 d., Susivienijimo salėje. Reikia pažymėti, kad šį minėjimą rengė Amerikos Lietuvių Tautinio Jaunimo Sąjungos Centras padedant eilei kitų tautinių organizacijų atstovams. Kaip tai: Tautininkų Klubas, Moterų Vienybė, Sandaros 1 kuopa, SLA 372 kp., SLA 182 kp., Spaudos klubas, Liet. Meno Teatras, Geležinio Vilko Dvė, D.-G. Lituanikos Klubas, Operetės choras, D.-G. Legiono 1 Postas įteikė vėliavas, L. I. Birutės Merginų Klubas, A.L. Tautinė Taryba ir nuoširdžiai prisidėjo šio minėjimo garsinimu dienraštis VIENYBĖ.

Visiems kooperuojant bendromis jėgomis tenka džiaugtis sekminkai atliktu darbu. Susirinkimas visais atžvilgiais pavyko. Ne tik, kad buvo skaitlingas, bet visa apvaikščiojimo eiga praėjo gražioje ir patrijotiškoje nuotaikoje. Tai pavyzdys, kurį turime kartoti ir ateities darbuose nes iš tokio veikimo yra ne tik moralinės, bet ir materialės naudos. Būtų gražu, kad ir ateityje šios visos organizacijos laikytųsi vieningai ir rimto veikimo. Prie viso to reikia tik gerų norų, o darbas visuomet bus sekmingas.

Gražiai, tvarkingai ir patrijotiškoje dvasioje buvo paruošta susirinkimo eiga. Tenka garbė už tai jo vadams. Susirinkimą atidarė ALTJ Sąjungos Centro pirm. V. Bukšnaitis. Trumpoje kalboje pabrėždamas dienos reikšmę. Į sceną pakvietė Operetės chorą. Garbės vietas užimti buvo pakviesti Vilniaus kovų dalyviai. Jie buvo: adv. C. R. Jurgėla, Petras Satkus, J. Očikas, V. Daukintas K. Pilėnas ir Šimanskas. Buvo kviesta ir kiti į susirinkimą, bet apgailėtina, kad darbo sąlygos neleido atsilankyti.

Iš lengvo atsidaro scenos uždanga. Scenoje Operetės choras vadovaujant V. Tamkiūtei su gieda Lietuvos Himną. Himno žodžiams galingai nuaidėjus visa publika ramiai stovi—mirties tyla vieną minutę. Tai susirinkusių pagarba, malda už garbingai žuvusius dėl Liet. nepriklausomybės ir kovose už sostinę Vilnių.

Kalba L. I. Birutės Merginų Klubo vardu S. Šinkūnaitė. Ji savo kalboje pabrėžia: kad seniau buvo manoma, kad tik vyrai karan joja. Bet kovose už sostinę Vilnių nei kiek nemažiau reikalaujama ir iš moterų. Tad vyrai ir moterys, bernužėliai ir mergužėlės, visi vieningai į Vilniaus vadavimo kovų darbą! Baigiant savo kalbą, Šinkūnaitė pakvietė birutietes apdovanoti kovų veteranus gėlėmis. Tai ištikrųjų buvo gražus ir įspūdingas momentas. Gėlėmis birutietės apdovanojo ir programos dalyvius.

A. Benderis kalbėjo Tautininkų Klubo vardu. Trumpoje, bet reikšmingoje kalboje ragino dar vieningesnio darbo ir dar gyvesnės kovos už sostinę Vilnių, nes anot jo: "Lenkija, kuri panaši moliniam puodui, pilnam dinamito. Ateis laikas, kad kas nors kaukštelės ir tas puodas sprogs nepalikdamas nei šukių."

Adv. K. R. Jurgėla—Liet. kovų savanoris kalbėti atsisakė. Kadangi kalbant apie savanorių pergyventas dienas ir kovas dėl Lietuvos nepriklausomybės ir sostinės Vilniaus, tų kovų dalyviai ištikrųjų yra jaudinantis momentas.

S. E. Vitaitis—VIENYBĖS dienraščio vyr. redaktorius savo ilgesnėje ir įsamioje kalboje daug pasakė. Jis bendrai apibėgo mintimis dabartinę Europos padėtį. Čekoslovakijos pergyventas sunkias dienas ir patiekė plačiau vilniečių lietuvių kančias ir kovą už savo teises. Jis maždaug išreiškė šiais žodžiais: "Gal būt, kad dabartiniams Europos žemėlapio keitėjams pasiseks pakeisti Europos žemėlapį, bet palaužti tų tautų dvasią neįmanoma."

Operetės choras sudainavo keletą liaudies dainelių. Choro pirm. P. Bajoras trumpai apibudina choro istoriją ir kviečia jaunimą stoti į eiles, kad galėtumėm jį išauginti dideliu ir gerų dainininkų būriu.

Adv. Nadas Rastenis iš Baltimore pasakė gilią ir įdomią kalbą. Savo kalboje aiškiai pabrėžė Lietuvos karo laivyno reikalingumą. Ragino visuomenę prisidėti aukomis.

Antanas Alekna kalbėjo trumpai, bet savo ugningoje ir patrijotiškoje kalboje pabrėžė svarbesnius Lietuvos kovų įvykius.

Rezoliucija skaityta ir vienbalsiai priimta ir pasiųsta į atitinkamas vietas ir į spaudą.

Susirinkimas baigtas sudainuojant Ei, pasauli, mes be Vilniaus nenurimsim ir Amerikos Himną.

Aukų surinkta iš viso $30.57. Vėliau spaudoje tilps aukotojų vardai, kurie aukojo po dolerį ar daugiau.

Specialis Rep.

NAMŲ PARDAVIMAS

CYPRESS HILLS—2 šeimynų mūrinis, gerame stovyje, gyvenamas 13 metų, kaina $4.100, iš karto dalis įmokėti gyvais pinigais.

WOODHAVEN—2 šeimynų mūrinis 13 kambarių, grindys parketo, apšildymas. Pardavimas keletos žmonių. Kaina $8.000.

TEIRAUTIS: Magerle, 102—21 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622

168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

Būk tikras, kad pirksi sau vyną ir degtinę žinomoje Krautuvėje
MANHATTAN LIQUOR
Krautuvė yra didžiausia ir parduoda žemiausiomis kainomis visame Williamsburge
264 GRAND ST., kampas Roebling Str. Brooklyn, N.Y.
Nuostabiai pigiai parduodama
PIEDMONT CLUB
Straight Rye 2 years 90 proof, distilled by HIRAM WALKER
$1.55 Qt., 83c. Pt.
Didžiausias pasirinkimas visokiausų rūšių degtinių
Tel. EVergreen 7-1645 License No. L886

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĘ

Angliai! Angliai!
Pirkite Anglius Dabar!
Nes kainos nuo spalių 1 d. pabrangs.
Telefonuokite tuojau EVergreen 7-7550
LISAUSKO ANGLIŲ CO.
335 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkėlė savo Williamsburgo ofisą į
522 BEDFORD AVE
netoli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1312
PRIĖMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak.
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžėse iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS
Namie gaminti ledai (Ice Cream)
Geriausi užkandžiai
ALUS IŠ KRANO IR BONKUTĖMIS
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 4 7142

BIZNIERIŲ DĖMĖSIUI
BIZNIERIAI! Jau laikas užsisakyti kostumeriams kalendorius 1939 metams.
LAIKO NEDAUG! PASISKUBINKITE!
Didelis pasirinkimas visokiausių rūšių ir dydžių. Pavyzdžių ir kainaraščių reikalaukite:
LITHUANIAN PRESS CORP.
193 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-7840

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 *Koplyčia Laidotuvėms*

A. VALANTIEJUS
54-41—72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. NEwton 9-4464

BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 *Koplyčia Laidotuvėms*

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVergreen 8-9770

Phone STagg 2-0783 Night HAvemeyer 8-1158
JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 UNION AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

DATE
TARZANAS Drąsusis!

Edgar Rice Burroughs parašyta, Pijaus Bukšnaičio lietuvių kalbon išversta Afrikos džiunglėse einanti jaudinanti drama bus pradėta talpinti VIENYBĖJE su sekančio pirmadienio laida. Tokių viršgamtiškai drąsių žygių Tarzanas jokioj apysakoj nėra atlikęs, kaip šioje dramoje skaitytojas patirs.

Užtikrinkite sau VIENYBĘ ilgesniam laikui, kad be jokios pertraukos galėtumėt šią "Tarzanas Drąsuolis" jaudininčią dramą sekti. Geriausiai užsiprenumeruoti VIENYBĘ metams ir tuomet žinosite, kad kiekvieną dienraščio numerį gausite.

Lietuviškas Monopolis
Siūlo gerą, nupigintomis kainomis, degtinę

Ruginė nuo 2 iki 3 metų senumo, 90 proof:

REPUBLIC, dviejų ir pusės metų, kvorta	$1.89,	pint 97c.
BALTIMORE CLUB, dviejų ir pusės metų, kvorta	1.89	pint 97c
TREADMILL, 3 metų senumo kvorta	1.89,	pint 97c
SILVER STALLION, 2 metų senumo, kvorta	157,	pint 82c
NATIONAL CLUB, 2 metų senumo, kvorta	1.57,	pint 78c
SEA KING, 1 mėnesio senumo, kvorta	1.39,	pint 73c

BOURBON:

LOUISVILLE CLUB, 3 metų senumo,		pint 97c
TWO NATURALS, 1 metų senumo, kvorta	$1.50	
MOUNT FARM, 3 metų senumo, kvorta	1.65	pint 87c
PLAY BALL, 1 mėnesio senumo, 80 proof, kvorta	1.22	pint 63c
HONEST BILL, 1 mėnesio senumo, 80 proof, kvorta	1.22	pint 63c
K 99, 3 metų ir 2 mėnesių senumo, 90 proof		pint 1.00

California vynas nuo 97c. iki $2.25 už galioną.
KONIAKAI nuo $1.79 iki $4.89 už bonką.
LIETUVOS Valstybinė ir tūkstančiai kitokių gėrimų.

REPUBLIC LIQUOR STORE
415-17 KEAP STREET, BROOKLYN, N. Y.
Arti Grand Str. Telefonas EVergreen 7-2089